

Natur og vandmiljø, Planter, Jura

Ny vejledning om BNBO

BNBO-vejledningen beskriver samlet alle aspekter af beskyttelsen af de boringsnære områder. Det gælder udpegning, vurdering af risiko for forurening og indgåelse af aftaler om beskyttelse.

Nyhed

06. november 2024

I juli 2024 trådte to bekendtgørelser om beskyttelse af BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) gennem pesticidfri arealanvendelse i kraft. Lovgivningen giver kommunerne handlepligt i forhold til, at der skal indgås aftaler mellem vandforsyninger og lodsejere, som har et BNBO på deres jord. Lykkes det ikke med en aftale, skal kommunen give påbud.

Læs: [Vejledning om boringsnære beskyttelsesområder \(BNBO\)](#)

Se: [Høringsnotat vedrørende udkast til vejledning om BNBO \(mst.dk\)](#)

Udpegning af BNBO og lovgivning

Vejledningen indledes med en gennemgang af de rammer, som skal sikre rent drikkevand i Danmark. F.eks. beskrives, at godkendelsesordningen for pesticider giver en generel beskyttelse af grundvand, men ikke nødvendigvis tager hensyn til risikoen i nærområdet omkring en boring. Her finder du også [oversigt over relevant lovgivning](#).

Risikovurdering af BNBO

For ca. 25 år siden var visionen, at man kunne udføre en videnskabelig baseret kortlægning af pesticidesårbarhed på både sand- og lerjord. Det lykkedes for sandjord, hvor sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder er udpeget i Udpegningsbekendtgørelsen. Lerjorde har vist sig geologisk og hydrogeologisk at være meget komplekse, så det er ikke lykkedes på tilsvarende måde at opbygge en videnskabelig metode til at kortlægge lerjorde.

Vejledningen giver i afsnit 2.6 en beskrivelse af den forståelse af transport af pesticider og andre stoffer til grundvand, som er tilvejebragt gennem forskning og undersøgelser.

I mangel af en stringent videnskabelig metode til at fastlægge arealers sårbarhed for pesticider giver vejledningen en anbefaling om, hvordan en risikovurdering baseret på ISO-standarder af kommunerne kan/skal gennemføres (afsnit 2.4).

Det er flere steder i vejledningen udtrykt, at udpegningen af sårbare arealer herefter alene bygger på en afvejning af acceptabel risiko for at der kan ske forurening af boringen. Citat fra vejledningens afsnit 2.4.2.:

”Den acceptable risiko fastlægges med udgangspunkt i risikoestimatet. Det er op til kommunen at fastsætte, hvor stor en trussel der kan accepteres i den konkrete situation.”

Beskyttelse gennem frivillige aftaler eller påbud

Den nye § 24a i Miljøbeskyttelsesloven giver kommunerne pligt til at give påbud om pesticidfri arealanvendelse i BNBO, hvis der ikke kan indgås en frivillig aftale. Dog kun hvis der er et beskyttelsesbehov.

Som udgangspunkt er det vandforsyningen, der tilbyder en frivillig aftale. Men hvis vandforsyningen ikke har ressourcer til dette, eller af andre årsager ikke tilbyder en frivillig aftale, er det kommunen, der overtager aftaleprocessen.

Vejledningen gennemgår tidsfrister både i forhold til de BNBO, som er udpegede og hvor der med frist inden udgangen af 2024 skal være indgået aftaler eller givet påbud, samt BNBO som fremover vil blive udpeget.

2 centrale frister:

- Er BNBO risikovurderet mellem den 1. januar 2023 og den 30. juni 2024, skal kommunerne forsøge at opnå en frivillig aftale senest den 1. december 2024. Opnår parterne ikke en aftale,

skal kommunen udstede et påbud/forbud mod anvendelse af pesticider senest 1. marts 2025.

- Hvis aftale er forsøgt indgået inden den 31. december 2023, skal påbud/forbud dog være udstedt senest den 31. december 2024.

Erstatning og skattefrihed

En vigtig forudsætning for at erstatningen bliver skattefrihed er, at kommuner anvender den givne hjemmel og følger de procedurer, som er fastlagt. Det er beskrevet i vejledningen.

Principperne for erstatningsberegning er beskrevet. Et væsentligt element er, at både lodsejer og vandforsyning har mulighed for at påklage erstatningsfastsættelsen til taksationskommissionerne.

Det anbefales, at lodsejer sikrer sig skattefrihed for erstatningsudbetalingen ved at få et forhåndstilsagn fra Skat. Det vil ikke kunne nås med de korte frister, som er gældende. Derfor tales der om, at aftalerne skal indgås og træde i kraft, men med det forbehold, at aftalen bortfalder, hvis der ikke modtages et positivt tilsagn om skattefrihed fra Skat.

Få mere information om BNBO

Vejledningen er central for alle, som arbejder med BNBO, men er dog særligt rettet mod kommuner og deres rådgivere. For lodsejere og landbrugets rådgivere kan der findes yderligere information i artiklen 'Beslutningsstøtte til forløbet omkring grundvandsbeskyttelse i BNBO og indsatsplan. I artiklen er der links til en række artikler og dokumenter, som kan være nyttige, når der skal indgås aftale.

Læs også: [Beslutningsstøtte til forløbet omkring grundvandsbeskyttelse i BNBO og indsatsplan](#)

Emneord

[BNBO \(boringsnære beskyttelsesområder\)](#)

[Drikkevand](#)

Vil du vide mere?

Poul Henning Petersen

Landskonsulent

SEGES Innovation P/S

php@seges.dk

+45 2010 2297

SEGES Innovation P/S   Tlf.   8740 5000

Agro Food Park 15   Fax.   8740 5010

8200 Aarhus N   Email   info@seges.dk